

TEST VARIANTI RAQAMI: 1938483

BIOLOGIYA

Ushbu test varianti 30 ta test topshirig'idan iborat. Uni bajarishga 1 soat vaqt belgilash tavsiya etiladi. Natijani bilish uchun javoblaringizni javoblar varaqasiga belgilab, rasmini [@dtmxizmatbot](#) orqali jo'nating. Sizga omad tilaymiz!

TEST VARIANTI RAQAMINI JAVOBLAR VARAQASIGA TO'G'RI KO'CHIRING!

1	9	3	8	4	8	3
1	1	1	1	1	1	1
2	2	2	2	2	2	2
3	3	3	3	3	3	3
4	4	4	4	4	4	4
5	5	5	5	5	5	5
6	6	6	6	6	6	6
7	7	7	7	7	7	7
8	8	8	8	8	8	8
9	9	9	9	9	9	9
0	0	0	0	0	0	0

1. Berilgan organizmlardan birinchi tartibli konsumentlar (birinchi darajali konsumentlar) to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.

1) sakkizoyoq; 2) so'na; 3) suluv ninachi;
4) sariq ilon; 5) karam kapalagi qurti;
6) kaptar; 7) jayron; 8) jirafa; 9) qirg'iy;
10) zubr; 11) boyo'g'li; 12) bo'ka; 13) bug'u;
14) qutb meduzasi; 15) qum bo'g'ma iloni;
16) qora kalxat; 17) mita.

A) 2, 6, 7, 14, 17 B) 5, 6, 7, 8, 10
C) 1, 4, 9, 12, 15 D) 3, 9, 11, 13, 16

2. Retsessiv holda irsiylanadigan belgini aniqlang.

A) sochning to'g'ri bo'lmashligi
B) terida melanin pigmentining normal sintezlanishi
C) qonning normal ivishi
D) barmoqlar sonining normal bo'lishi

3. Tirik organizmlarning suv tanqisligida suv bug'lanishini kamaytiruvchi moslanishlarini aniqlang.

1) sahro baqasi maxsus siydik pufagida suvni zaxiralashi; 2) suv ko'p yo'qotganda lishayniklarning hayot faoliyatini saqlab qolishi;
3) saksovul barglarining tangachasimon shaklda bo'lishi; 4) barg og'izchalarining kunduzi yopilish, tunda ochilishi.

A) 1, 2 B) 1, 4 C) 3, 4 D) 2, 3

4. Quyidagilardan evolutsiyani isbotlashda fanlar dalillari to'g'ri ko'rsatilgan javobni belgilang.

1) kitning dum'aza suyaklari rudiment organ;
2) bo'g'imoyoqlilarning ontogenezi zigotadan boshlanadi; 3) umurtqalilar ontogenezida blastula davri bo'ladi; 4) kaltakesak embrionida jabra yoriqlari bo'ladi; 5) silur davrida tuproq quruqlik o'simliklari — psilofitlarning tarqalishiga imkon bergan; 6) shirinmiya ildizpoyasi va qovoqning jingalagi gomologik organ.

A) 2, 4 - embriologiya; 1, 6 - solishtirma anatomiya

B) 1, 4 - solishtirma anatomiya; 2, 3 - embriologiya

C) 2, 4 - embriologiya; 5, 6 - paleontologiya

D) 2, 3 - paleontologiya; 1, 3 - solishtirma anatomiya

5. Mevasi qanotchalari orqali shamolda bir yerdan ikkinchi yerga tarqaladigan o'simliklarni aniqlang.

A) terak, turp, shumtol

B) ituzum, jag'-jag', bangidevona

C) bug'doy, qurtana, baliqko'z

D) cherkez, qayrag'och, shumtol

6. Odam organizmida neyrogumoral boshqarilishida boshqaruv tizimlari va ularning funksiyalari o'rtasidagi muvofiqlik to'g'ri berilgan javobni aniqlang.
- a) qalqonsimon bez; b) gipofiz; c) simpatik nerv sistemasi; d) parasimpatik nerv sistemasi;
- 1) hazm bezlari faoliyatini kuchaytiradi;
- 2) hazm fermentlar ajralishini kuchaytiradi;
- 3) hazm bezlari faoliyatini susaytiradi; 4) me'da harakatini susaytiradi; 5) hazm fermentlar ajralishini susaytiradi; 6) ichak peristaltikasini kuchaytiradi; 7) ichak peristaltikasini susaytiradi; 8) me'da harakatini kuchaytiradi.

A) a - 3; b - 1; c - 7; d - 8
 B) a - 5; b - 2; c - 6; d - 7
 C) a - 1; b - 3; c - 4; d - 6
 D) a - 2; b - 5; c - 8; d - 4

7. To'rt kamerali yurakka ega issiqqonli organizmlarni aniqlang.

A) jayron, jirafa, gaviyal
 B) qashqaldoq, qunduz, qulon
 C) latcha, latimeriya, alligator
 D) yelik, yaguar, timsah

8. Nazariy jihatdan DNK molekulasi birinchi zanjirida nukleotidlar TAG ACG GAC TGG TCA GGT GAT TCG ketma-ketlikda joylashgan bo'lib, shu qo'sh zanjirdagi har bir nukleotid yig'indisini aniqlang.

A) A - 5, T - 6, C - 4, G - 9
 B) T - 5, A - 6, C - 9, G - 4
 C) A - 11, C - 13, T - 11, G - 13
 D) A - 12, T - 10, C - 18, G - 8

9. Gigrofit (a), kserofit (b) yuksak o'simliklarni aniqlang.
- 1) sarsazan; 2) yapon laminariyasi; 3) elodeya; 4) ro'vak; 5) baliqko'z; 6) qirqbo'g'im; 7) agava; 8) yantoq; 9) qamish; 10) nitella; 11) qo'g'a
- A) a - 2, 6; b - 1, 8 B) a - 4, 10; b - 7, 8
 C) a - 3, 10; b - 1, 9 D) a - 9, 11; b - 7, 5

10. Piyozdoshlarga xos xususiyatlarni aniqlang.

A) asosiy ildiz tezda nobud bo'ladi, unayotgan o'simlik tuproqdan ikkita urug'pallabarg bilan chiqadi
 B) gulqo'rg'oni oddiy, o'q ildizi rivojlangan bo'ladi
 C) unayotgan o'simlikda urug'pallabargi yer ostida qoladi, gulqo'rg'oni murakkab bo'ladi
 D) barg yaprog'i parallel yoki yoysimon tomirlangan, gulqo'rg'oni oddiy bo'ladi

11. Baqlajon (a), o'sma (b), g'umay (c) o'simliklari haqidagi to'g'ri ma'lumotlarni aniqlang.

1) gulkosachabarglari to'rtta; 2) popuk ildiz tizimiga ega; 3) gullari shingil to'pgulda joylashgan; 4) mevasi ko'sakcha; 5) barglari ildiz bo'g'zida va poyada joylashgan; 6) xarduma bilan bir sinfga mansub; 7) ituzum turkumiga mansub.

A) a - 1, 6; b - 4; c - 6
 B) a - 7; b - 3, 1; c - 2, 6
 C) a - 1, 7; b - 5; c - 2, 4
 D) a - 4; b - 6; c - 3, 5

12. To'g'ri fikrlar berilgan javobni aniqlang.

1) bakteriya hujayrasining bakteriofaglar tomonidan nobud qilinishi transformatsiya deyiladi; 2) quyon zigotasiga o'sish gormoni geni kiritilib, transgen quyon olingan; 3) transpozaza – zaharli toksin parchalovchi ferment sintezlovchi genetik tuzilma; 4) ligaza, restriktaza, transpozaza oqsil tabiatiga ega fermentlardir.

A) 3, 4 B) 2, 4 C) 1, 2 D) 1, 4

13. "Hayvonlarning paydo bo'lishi" (a), "Zoologiyaga kirish" (b), "Turlarning paydo bo'lishi" (c) asari mualliflari to'g'ri juftlangan javobni toping.

A) a - Aristotel; b - J.B.Lamark; c - Ch.Darvin
 B) a - Ch.Darvin; b - I.P.Pavlov; c - J.B.Lamark
 C) a - Ch.Darvin; b - N.Gryu; c - K.Linney
 D) a - J.B.Lamark; b - N.Gryu; c - K.Linney

14. Biologik jarayon va hodisalarni ular o'rganadigan fan bilan mos holda juftlangan javobni aniqlang.
1) silliq endoplazmatik to'rdagi metabolizm jarayoni; 2) ko'k kaphtar embrionida jabra yoriqlarining bo'lishi.
- A) 1 - morfologiya; 2 - paleobotanika
B) 1 - briologiya; 2 - lichenologiya;
C) 1 - sitologiya; 2 - embriologiya
D) 1 - lichenologiya; 2 - paleontologiya
15. Tovuqlarda toj shakli ikki juft noallel komplementar genlar ta'sirida irsiylanadi. Gomozigota gulsimon tojli (*a*) va gomozigota no'xatsimon tojli (*b*) tovuq va xo'rozlar o'zaro chatishtirilsa, yong'oqsimon tojli tovuqlar hosil bo'ladi. Retsessiv genlar oddiy tojni yuzaga chiqaradi. *AB* tipdagi gametalari hayotchan bo'lmagan digeterozigota tovuq va xo'rozlar o'zaro chatishtirilib, 180ta jo'ja olindi. Yuqoridagi ma'lumotlardan foydalanib, quyidagilarni aniqlang.
a) avlodda olingan jo'jalarning genotiplari;
b) avlodda olingan gulsimon tojli jo'jalarning soni
- A) *a* - *AABB*, *AABb*, *AaBb*, *aaBB*, *Aabb*; *b* - 60ta
B) *a* - *AABB*, *AaBB*, *AABb*, *AaBb*, *AAbb*, *Aabb*, *aaBb*, *aabb*; *b* - 40ta
C) *a* - *AABB*, *AaBB*, *AABb*, *AAbb*, *aaBb*, *aabb*; *b* - 80ta
D) *a* - *AaBb*, *AAbb*, *Aabb*, *aaBb*, *aabb*, *aaBB*; *b* - 60ta
16. Otasi gemofiliya bo'yicha sog', onasi esa gemofiliya bilan kasal erkak somatik hujayrasining mitoz sikli anafaza bosqichida *h* (I), *H* (II) allellari sonini aniqlang.
A) *I*-1; *II*-2 B) *I*-0; *II*-2 C) *I*-2; *II*-1
D) *I*-2; *II*-0
17. Shuvoq (*a*), sho'rak (*b*), chayir ajriq (*c*) qaysi oila vakillari hisoblanadi?
- A) *a* - qovoqdosh; *b* - sho'radosh; *c* - bug'doydosh
B) *a* - qoqio'tdosh; *b* - karamdosh; *c* - bug'doydosh
C) *a* - qoqio'tdosh; *b* - sho'radosh; *c* - burchoqdosh
D) *a* - qoqio'tdosh; *b* - sho'radosh; *c* - bug'doydosh
18. Antropogen omil ta'sirini aniqlang.
- A) *ninachilarni qon so'ruvchi hasharotlar bilan oziqlanishi*
B) *g'o'zaning viltga chidamli yangi navini yaratish*
C) *kanalarning qon so'rishi natijasida hayvonlarni oziq ketishi*
D) *hasva qandalasini ekinlar doni va bargini so'rib oziqlanishi*
19. Naysimon suyaklar berilgan javobni aniqlang.
a) qovurg'a; *b*) umurtqa; *c*) yelka; *d*) son
A) *a*, *d* B) *a*, *b* C) *b*, *c* D) *c*, *d*
20. Nuqtalar o'rniga mos javobni tanlang.
Sayg'oqning muskul hujayrasida energiya almashinuvining tayyorgarlik bosqichida ... kuzatilmaydi.
1) glukozadan sut kislotasining hosil bo'lishi;
2) uglevodlar, oqsillarning fermentlar ishtirokida parchalanishi; 3) glikogendan glukozaning hosil bo'lishi; 4) bir molekula glukozaning parchalanishi va unda to'plangan 2800 kJ energiyaning ajralishi.
A) 1, 2 B) 2, 3 C) 3, 4 D) 1, 4
21. Avstraliya biogeografik viloyatida uchraydigan (tabiiy holda tarqalgan) organizmlarni aniqlang.
1) kapachi qush; 2) lira qushi; 3) kolibri; 4) nandu; 5) tasqara; 6) tovus
A) 1, 2 B) 4, 6 C) 3, 5 D) 1, 4

22. Quyidagi organizmlarga xos bo'lgan tushunchalar to'g'ri ko'rsatilgan javobni belgilang.

- a) funariya; b) dala qirqbo'g'imi; c) sharq sauri;
d) sachratqi; e) zuhrasoch;
1) sporofill; 2) poya; 3) barg; 4) ildiz tizimi;
5) urug'kurtak; 6) arxegoniy; 7) murtak xalta;
8) chang donasi; 9) o'tkazuvchi nay; 10) sorus.

- A) a - 2; b - 7; c - 4; d - 5; e - 1
B) a - 2; b - 6; c - 8; d - 9; e - 4
C) a - 8; b - 3; c - 9; d - 7; e - 2
D) a - 2; b - 5; c - 3; d - 6; e - 10

23. Berilgan tuzilmalar mansub to'qimalarni aniqlang.

- 1) xlorenxima; 2) periderma; 3) kollenxima;
4) traxeidlar.

- A) 1 - assimilatsion; 2 - qoplovchi;
3 - o'tkazuvchi; 4 - mexanik
B) 1 - asosiy; 2 - qoplovchi; 3 - mexanik;
4 - o'tkazuvchi
C) 1 - hosil qiluvchi; 2 - mexanik; 3 - qoplovchi;
4 - o'tkazuvchi
D) 1 - qoplovchi; 2 - asosiy; 3 - o'tkazuvchi;
4 - mexanik

24. Prokariot (a) va parazit eukariot organizm (b) berilgan javobni aniqlang.

- A) a - pnevmokokk; b - nostok
B) a - ossillatoriya; b - kladoniya
C) a - nostok; b - kladofora
D) a - xrokokk; b - exinokokk

25. Energiya almashinuvi bosqichlari va ularda sodir bo'ladigan jarayonlar to'g'ri juftlangan javobni aniqlang.

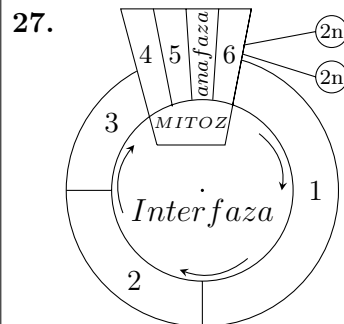
- 1) murakkab uglevodlarning parchalanishi;
2) glukozaning parchalanishi; 3) sut kislotaning CO_2 va H_2O gacha parchalanishi; 4) ATF sintezi; 5) spirt va CO_2 ning hosil bo'lishi
a) tayyorgarlik bosqichi; b) ikkinchi bosqich;
c) uchinchi bosqich.

- A) a - 2; b - 1, 4; c - 3, 4
B) a - 1, 4; b - 2; c - 4, 5
C) a - 1; b - 2, 4; c - 3, 4
D) a - 1, 2; b - 4; c - 3, 5

26. Qizil korall polipining jinsiy (a) va jinssiz (b) ko'payish ketma-ketligi to'g'ri berilgan javobni aniqlang.

- 1) zigota; 2) kurtaklarning paydo bo'lishi;
3) lichinka; 4) ona organizmidan ajralishi;
5) jinsiy hujayralarning yetilishi;
6) paypaslagichlar, og'iz teshigi paydo bo'lishi;
7) yosh polip; 8) urug'lanishning sodir bo'lishi.

- A) a - 2, 5, 8, 1; b - 2, 7, 6
B) a - 3, 5, 8, 1, 7; b - 2, 6, 4, 7
C) a - 5, 8, 1, 7; b - 2, 6, 3, 7
D) a - 5, 8, 1; b - 2, 6, 7

Somatik hujayra mitoz sikli tasvirlangan yuqoridagi rasmda quyidagi jarayonlar sodir bo'ladigan bosqichlar qaysi raqamlar bilan ko'rsatilgan?

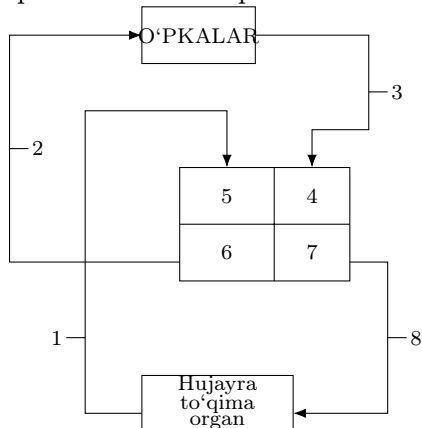
- a) sitoplazma ikkiga ajraladi (sitokinez);
b) DNK sintezida ishtirok etadigan fermentlarning faolligi ortib, hujayra jadal o'sadi

- A) a - 5; b - 3 B) a - 4; b - 2
C) a - 6; b - 1 D) a - 6; b - 3

28. Geterotrof organizmlarni aniqlang.

- A) leyshmaniya, temir bakteriyasi
B) rafflezia, oltingugurt bakteriyasi
C) tripanosoma, nozema
D) chirituvchi bakteriya, nitrifikator bakteriya

29. Sxemada qo'lqanotlilar turkumi vakillarining qon aylanish sistemasining katta va kichik qon aylanish doiralari aks ettirilgan. Qon aylanish sistemasining qaysi raqamlar bilan belgilangan qismlarida venoz qon harakatlanadi?

- A) 1, 2, 5, 6 B) 3, 4, 7, 8 C) 2, 5, 6, 8
D) 1, 3, 5, 6

30. Nuqtalar o'rniga mos javobni tanlang.

Zog'ora baliq dengiz tulkisidan farq qilib

- A) jabra orqali nafas oladi
B) skeleti suyakdan iborat
C) yuragi ikki kamerali
D) qon aylanish sistemasi yopiq

Test varianti "Test topshiriqlari to'plami 2019" asosida shakllantirilgan:

1 – 126-bet 15	7 – 77-bet 54	13 – 102-bet 27	19 – 84-bet 19	25 – 25-bet 34
2 – 38-bet 11	8 – 11-bet 38	14 – 9-bet 21	20 – 18-bet 4	26 – 30-bet 9
3 – 122-bet 55	9 – 59-bet 22	15 – 46-bet 69	21 – 34-bet 6	27 – 21-bet 11
4 – 108-bet 4	10 – 64-bet 25	16 – 42-bet 47	22 – 70-bet 12	28 – 13-bet 16
5 – 104-bet 1	11 – 80-bet 4	17 – 55-bet 35	23 – 28-bet 26	29 – 92-bet 37
6 – 95-bet 12	12 – 50-bet 12	18 – 117-bet 19	24 – 16-bet 24	30 – 73-bet 31